

TŘÍBENÍ VIDĚNÍ

REFINING VISION

**Boris Jirků, Martin Prachař,
Jan Pfeiffer**

29. 4. — 28. 5. 2026

Kurátorky/Curators:

Lenka Sýkorová, Daniela Kramerová

Výstavní projekt *Tříbení vidění* je věnován odkazu malíře, kreslíře, ilustrátora a pedagoga Borise Jirků, jehož tvorba i pedagogická činnost zásadně formovaly několik generací umělců. Projekt vznikl v rámci spolupráce Galerie Altán Klamovka a Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Výstava je zároveň připomínkou schopnosti Borise Jirků chápat kresbu nikoli pouze jako studijní techniku, ale jako základní nástroj myšlení, poznávání a vizuální komunikace.

Tvorba Borise Jirků, charakteristická expresivní figurální stylizací, dynamikou formy a výraznou barevností, byla úzce propojena s pedagogickým přístupem založeným na otevřenosti, disciplíně a důvěře v individuální rozvoj studujících. Proces učení chápal jako soustavné rozvíjení vizuální citlivosti, kde kresba slouží jako prostředek postupného tříbení vidění — schopnosti rozlišovat vztahy mezi plochou a hmotou prostřednictvím vědomého pozorování a rozvíjení imaginace. Tato metodika se odráží také v aktivitách mezinárodního projektu Figurama, kterou Jirků inicioval a prostřednictvím níž podporoval dialog mezi uměleckou tvorbou, pedagogikou a mezigenerační spoluprací.

Výstava v Altánu Klamovka představuje dokumentaci dvou workshopů, které tematizovaly kresbu jako otevřený proces akce a reakce a zároveň jako univerzální jazyk propojující různé kulturní i pedagogické kontexty. První záznam dokumentuje třídní workshop realizovaný na Naruto University of Education v Japonsku, vedený umělcem Janem Pfeifferem a kurátorkou Lenkou Sýkorovou. Workshop byl koncipován jako otevřené pole experimentování, v němž se účastníci postupně osvobozovali od konvenčních tvůrčích pravidel a vstupovali do *open formy* založené na citlivém vnímání prostoru, performativitě, kolektivním naladění a práci se svalovou pamětí — principu, podle něž žádný pohyb není chybou, ale součástí procesu učení. Druhý záznam zachycuje podobnou dokumentaci *open formy* z prostředí, kde Boris Jirků učil na Sutnarce, ve spolupráci s asistentem Martinem Prachařem. Stavba workshopu, principy i otevřenost procesu vycházeli ze stejných metod, jaké byly uplatněny v Japonsku.

Součástí výstavy je i audiovizuální snímek, který mapuje prostředí Sutnarky a představuje studující a vyučující, jejichž přístup ke kresbě byl zásadně ovlivněn Borisem Jirků. Video zachycuje jeho pedagogický odkaz prostřednictvím vzpomínek a ukazuje, jak kresba funguje jako společný studijní nástroj, který podporuje technickou zručnost, soustředěné pozorování a vědomé vnímání.

Tříbení vidění je tak nejen připomínkou výrazné umělecké osobnosti, ale především poctou pedagogické trpělivosti Borise Jirků a víře v kresbu jako proces, který formuje nejen obraz, ale i vizuální uvažování.

Lenka Sýkorová

The exhibition *Refining Vision* is dedicated to the legacy of painter, draughtsman, illustrator and teacher Boris Jirků, whose oeuvre and teaching have been a major influence on several generations of artists. The project, which is a collaboration of the Altán Klamovka Gallery and the Ladislav Sutnar Faculty of Design and Art of the University of West Bohemia in Pilsen, pays tribute to Jirků's ability to see drawing not only as an art technique that can be taught, but also as an essential instrument of our thinking, learning and visual communication.

Characterized by expressive figural stylization, dynamic forms and strong colours, the works of Boris Jirků are intertwined with his pedagogical approach based on openness, discipline and trust in the individual development of his students. For Jirků, learning was a continuous enhancement of visual sensitivity, and drawing served a means of gradually refining your vision—the ability to distinguish the relations between a plane surface and substance through conscious observation and by expanding your imagination. These methods are also reflected in the activities of Figurama, an international project initiated by Boris Jirků and aimed at promoting the dialogue between art production, teaching and collaboration across generations.

The exhibition *Refining Vision*, on display at the Altán Klamovka Gallery, features two videos documenting two workshops dedicated to drawing as an open action-reaction process and as a universal language connecting various cultural and educational contexts. The first recording presents a three-day event led by artist Jan Pfeiffer and curator Lenka Sýkorová at the Naruto University of Education in Japan. The workshop was designed an open space for experiments, allowing the participants to gradually abandon the conventional rules of art production and embrace the concept of *open form* based on their sensitive perception of space, performativity, harmony within the group and work with muscle memory, a principle that sees every motion as a part of the learning process, never as a mistake. The second video documents a similar workshop focused on working with the *open form*, this time at the Ladislav Sutnar Faculty of Design and Art, where Boris Jirků held a teaching position and cooperated with his assistant Martin Prachař. The design of the workshop, its principles and the openness of the process were based on the same methods as in the first case.

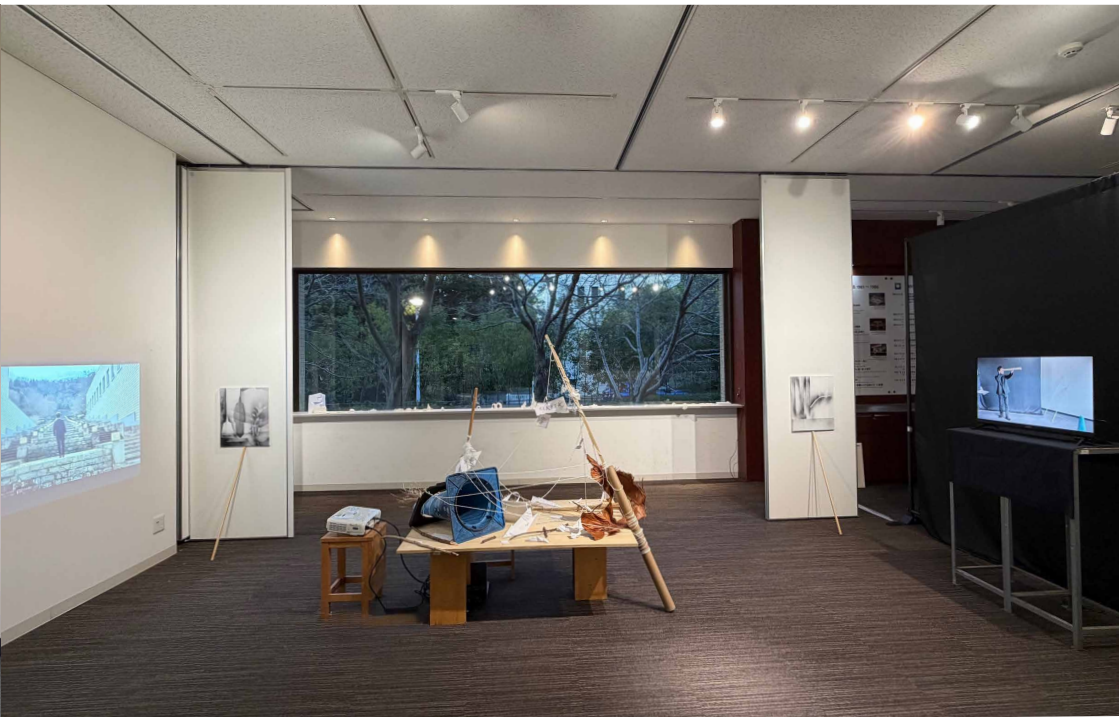
The exhibition includes also a third video that captures the atmosphere at the Sutnar Faculty, presenting students and teachers of the faculty, whose approach to drawing has been strongly influenced by Boris Jirků. Their memories help to understand Jirků's pedagogical legacy and to demonstrate how drawing can serve as a common learning tool that fosters technical skills, concentrated observation and conscious perception.

Refining Vision is not only a reminder of a prominent artists, but, above all, a tribute to Boris Jirků's pedagogical patience and to his trust in drawing as a process that forms not only the picture, but also our visual thinking.

Lenka Sýkorová

Boris Jirků při výuce – Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara, Plzeň, foto: Leoš Motl
Boris Jirků teaching – Ladislav Sutnar Faculty of Design and Art, Pilsen, photo: Leoš Motl

Otevřená forma – Myšlení kresbou, Pedagogická univerzita Naruto, Japonsko, 2026, foto: Jan Pfeiffer
Open form – Thinking through drawing, Naruto University of Education, Japan, 2026, photo: Jan Pfeiffer

www.aug.cz

<https://www.fdu.zcu.cz/cs/>